Cofnodion cyfarfod o Gyfarwyddwyr Hybu Cig Cymru a gynhaliwyd am 10.00am yn Nhŷ Rheidol, Parc Merlin, Aberystwyth ddydd Gwener 6 Tachwedd 2015

Yn Bresennol:	Dai Davies (Cadeirydd) John Brereton, Will Haresign, Bethan Jones, Gwynn Angell Jones, Graham Probert, Richard Rogers, Richard Tudor, Wyn Williams a John Yeomans
Trwy Wahoddiad:	Christianne Glossop a David Lloyd-Thomas (Llywodraeth Cymru)
Tîm Gweithredol:	Gwyn Howells (Prif Weithredwr)
Yno hefyd:	Prys Morgan (Pennaeth Gweithrediadau)
	Julie Finch (Rheolwraig Strategaeth a Pholisi Corfforaethol) Laura Pickup (Rheolwraig Datblygu'r Farchnad) Bryan Regan (Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol)
	Julie Davies-Jones (Ysgrifenyddiaeth)

<u>I groesawu Christianne Glossop, Prif Swyddog Milfeddygol Cymru.</u>

Croesawyd y Prif Swyddog Milfeddygol i'r cyfarfod gan y Cadeirydd.

Bu’r Prif Swyddog Milfeddygol yn rhoi gwybod i’r Bwrdd am:-

- Blaenoriaethau a heriau Llywodraeth Cymru ar gyfer rheoli a chael gwared ar glefydau anifeilaidd yng Nghymru i wella iechyd a lles anifeiliaid
- Diweddariad o’r Strategaeth TB mewn Gwartheg
- Diweddariad o waith y Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid.

Cyfarfod o Fwrdd HCC

1. Croeso a Sylwadau’r Cadeirydd

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod a rhoddodd ddiweddariad llafar am y prif ddigwyddiadau a chyfarfodydd y bu’n eu mynychu ers y cyfarfod blaenorol:-

Medi 2015

Bu’r Cadeirydd yn cadeirio cyfarfod rhwng HCC a Chadeiryddion Pwyllgorau Sefydlog a Changhennau Sirol Undeb Amaethwyr Cymru yn HCC ar 8 Medi 2015. Roedd y cyfarfod yn rhan o gyfres o gyfarfodydd â chynhyrchwyr i ganolbwyntio ar broblemau’r diwydiant cig oen. Roedd y cyfarfodydd yn fodd i drafod prif achosion y dirywiad ac i esbonio’r hyn roedd HCC yn ei wneud ar ran

y sector. Bu’r Cadeirydd a’r Prif Weithredwr, ynghyd â staff HCC, mewn cyfarfod tebyg gydag aelodau NFU Cymru yn Llanrwst a Llanfair-ym-Muallt.

Bu'r Cadeirydd yn cynrychioli HCC yng Nghynhadledd Flynyddol Cymdeithas y Cyflenwyr Cig Annibynnol (AIMS) a gynhaliwyd yn Swydd Gaer.

Bu’r Cadeirydd yn cadeirio cyfarfod o’r Grŵp Ardoll Cig Coch ar 22 Medi 2015 (gweler Eitem 11).

Hydref 2015

Bu’r Cadeirydd yn nigwyddiad rhanbarthol yr NSA, “Gwnewch Fwy o Gig Dafad” ar Ystad y Rhug, Corwen.

Bu’r Cadeirydd yng nghinio Undeb Amaethwyr Cymru / HSBC, a drefnwyd i gyd-fynd â Sioe Laeth Cymru.

Cyfarfu’r Cadeirydd a’r Prif Weithredwr ag allforwyr a chwsmeriaid allweddol yn ystod Ffair Fasnach Ryngwladol Anuga yn Cologne.

Bu’r Cadeirydd a’r Prif Weithredwr yng Nghynhadledd NFU Cymru yn Llandrindod.

Ymunwyd â’r Cadeirydd gan aelodau o NFU Cymru ac Undeb Amaethwyr Cymru ar drelar teithiol HCC i hybu Cig Oen Cymru PGI yn Tesco, Caerfyrddin.

2. Ymddiheuriadau am absenoldeb

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Gary Haggaty (Llywodraeth Cymru).

3. Datganiad o Fuddiannau

Nodwyd Datganiadau o Fuddiannau fel a ganlyn:-

Rheoli Credyd - John Brereton a Wyn Williams.

4. I dderbyn a chymeradwyo cofnodion cyfarfod y Bwrdd a gynhaliwyd ddydd Gwener 4 Medi 2015 (HCC 651)

Cymerwyd bod cofnodion y cyfarfod o'r Bwrdd a gynhaliwyd ddydd Gwener 4 Medi 2015 wedi’u darllen, a chawsant eu derbyn gan y Bwrdd ac yna’u llofnodi gan y Cadeirydd.

5. Materion yn codi

Llenwi swyddi Cyfarwyddwyr Anweithredol HCC

Nodwyd bod trefniadau ar y gweill i anfon llythyrau ailbenodi am dymor pellach hyd at 30 Medi 2016 at aelodau'r Bwrdd gan y Gweinidog. Hefyd, byddai Llywodraeth Cymru yn cysylltu â'r Bwrdd ynghylch "Egwyddorion Nolan" sydd yn pennu safon ymddygiad a disgwyliadau wrth ymgymryd â swyddogaeth gyhoeddus. Byddai Llywodraeth Cymru yn gwneud hyn i atgoffa pawb mewn swyddi cyhoeddus am eu rhwymedigaethau.

Rheolaeth Carcasau Gwrthrychol ar gyfer Cig Eidion a Chig Oen

Nid oedd diweddariad i'w roi.

Cynhelid cyfarfod o'r Grŵp Gwerthuso Carcasau Cig Oen yn y Ffair Aeaf ddydd Llun 30 Tachwedd 2015.

Llywodraeth Cymru – Yr Is-adran Fwyd

Cadarnhawyd y byddai Keith Smyton, Pennaeth yr Is-adran Fwyd yn dod i gyfarfod y Bwrdd ddydd Gwener 15 Ionawr 2016.

Adolygiad o HCC

Nid oedd diweddariad i'w roi.

Rhagwelwyd y byddai'r Dirprwy Weinidog yn gwneud cyhoeddiad yn ystod yr wythnosau nesaf ynghylch yr Adolygiad a fyddai'n dechrau yn y Flwyddyn Newydd.

Cynllun Gweithredu Strategol ar Gyfer y Diwydiant Cig Coch yng Nghymru - Adroddiad Cynllun Gweithredu Monitro Blynyddol 2014 - 2015

Nodwyd bod yr uchod wedi'i gymeradwyo gan y Dirprwy Weinidog.

Tynnu Llinyn Cefn Defaid / Hollti Carcasau Cig Oen

Roedd yr Asiantaeth Safonau Bwyd wedi gwahodd y diwydiant i lunio argymhellion i bennu torbwynt o fis Mai neu Fehefin ar gyfer unrhyw ddefaid a gafodd eu geni yn y flwyddyn flaenorol. Gallai hyn fod yn ffordd newydd o adnabod defaid a aned yn y flwyddyn flaenorol; ar hyn o bryd, mae'n seiliedig ar archwilio dannedd y defaid.

Byddai'r argymhelliad (dan arweiniad yr NFU) yn amodol ar graffu gan y Cyngor Ewropeaidd am taw'r DG oedd Aelod Wladwriaeth gyntaf yr UE i argymell system wahanol i'r system ddannedd. Roedd y cynnig yn symud yn ei flaen, ond y cynharaf y gellid mabwysiadu'r system fyddai 2017.

6. **<u>Adroddiadau HCC</u>**

a. *<u>Adroddiad Gweithgareddau (HCC 652)</u>*

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen.

Nodwyd nad oedd manylion adnabod proseswyr a mân-werthwyr yn cael eu cynnwys yn adroddiadau'r Bwrdd er mwyn diogelu Aelodau'r Bwrdd rhag unrhyw wrthdrawiadau buddiannau a allai godi.

Cytunwyd y dylid, erbyn y cyfarfod nesaf, baratoi papur gwybodaeth ynghylch toriadau carcasau a blaenoriaethau ar gyfer y gwahanol wledydd sy'n mewnforio cig.

<u>Cymunedau Gwledig Llywodraeth Cymru – Rhaglen Datblygu Gwledig 2014 – 2020 (RDP 2014 – 2020)</u>

Nodwyd bod HCC wedi mynegi diddordeb i Raglen Datblygu Gwledig 2014 – 2020 ynghylch datblygu menter ar ran y diwydiant cig coch yng Nghymru. Roedd disgwyl canlyniad hyn yn ystod Rhagfyr 2015.

b. *<u>Papur er gwybodaeth: Cyllid y Cynllun Datblygu Gwledig 2007 – 2013 Adroddiad am y canfyddiadau – Prosiect HCC: Symud y rhwystrau rhag defnyddio cofnodion electronig er mwyn gwella perfformiad y ddiadell (HCC 653)</u>*

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen a chafodd ei grynhoi gan y Rheolwraig Strategaeth a Pholisi Corfforaethol.

Gwnaed gwerthusiad annibynnol o'r prosiect, a chafwyd canlyniadau boddhaol.

I grynhoi, rhoddodd y prosiect hwn gyfle i dros 1,700 o ffermwyr defaid yng Nghymru i gymryd y cam cyntaf tuag at ddefnyddio cofnodi EID fel rhan o'u rheolaeth ddiadell ac i wella eu gallu i ddefnyddio TG. Llwyddodd i symud un o'r prif rwystrau (ariannol) a oedd yn atal ffermwyr rhag cymryd rhan a bu'n gymorth iddynt ddeall yn well sut gellir defnyddio EID i'w helpu i gofnodi gwybodaeth am reoli diadell.

Felly, roedd y prosiect rhagbrofol hwn wedi darparu llwyfan a fyddai'n sail i fentrau yn y dyfodol fel y gall y sector gymryd camau tuag at ddatblygu sgiliau a galluoedd a fydd yn cefnogi gwelliannau i effeithlonrwydd ar y fferm. Wrth wneud hyn, roedd y prosiect wedi dechrau mynd i'r afael ag argymhellion yr Adolygiad o Gadernid Ffermio yng Nghymru ac yn symud tuag at fodloni'r amcanion strategol a bennwyd gan Llywodraeth Cymru a'r diwydiant yn y Cynllun Gweithredu Strategol i'r Diwydiant Cig Coch yng Nghymru a chefnogi Cyfarwyddeb Hwyluso'r Drefn Llywodraeth Cymru.

c. *Bwletin y Farchnad (HCC 654)*

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen.

d. *Ariannol – Incwm a Gwariant a'r Fantolen tan 30 Medi 2015 (HCC 655)*

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen a chafodd ei grynhoi gan y Rheolwr Gwasanaethau Corfforaethol, heb unrhyw faterion penodol i'w tanlinellu:

e. *Digwyddiadau i Ddod. gan gynnwys cynhadledd flynyddol HCC a phresenoldeb yn Ffair Aeaf Cymdeithas Amaethyddol Frenhinol Cymru HCC 656)*

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen.

Cynhadledd Flynyddol HCC – Ddydd Iau 12 Tachwedd 2015

Cadarnhawyd y trefniadau ar gyfer yr uchod gan y Pennaeth Gweithrediadau.

Thema'r gynhadledd oedd "Ymgysylltwch! Ennill tir gyda'n gilydd – Sut i gael Cadwyn Gyflenwi Gynaliadwy i Gig Coch yng Nghymru".

Cynhelid cinio cyn y gynhadledd i'r Dirprwy Weinidog, aelodau'r Bwrdd, siaradwyr, Swyddogion y Llywodraeth ac Uwch Reolwyr HCC yn y Metropole, Llandrindod ar 11 Tachwedd 2015.

Anfonwyd gwahoddiadau i'r gynhadledd, a chafwyd 120 o atebion cadarnhaol hyd yma.

Roedd y rhaglen yn cynnwys anerchiad gan y Dirprwy Weinidog, yn cael ei ddilyn gan gyflwyniadau gan y Pennaeth Gweithrediadau; Richard Brown, Cyfarwyddwr Gira; Patricia Czerniak, asiant HCC's yn yr Almaen; ac Ed Garner, Cyfarwyddwr Cyfathrebu Kantar Worldpanel. Hefyd, ceid sesiynau ymylol megis arddangosiad torri carcas cig oen ac anerchiadau gan Ysgolorion HCC yn 2014: Eleri Price, Carwyn James a James Powell.

Ffair Aeaf 2015

Roedd trefniadau ar y gweill ar gyfer presenoldeb HCC yn y Ffair.

Byddai HCC yn cynnal derbyniad brecwast yn Hafod a Hendre am 8am ddydd Llun 30 Tachwedd 2015 yng nghwmni'r Dirprwy Weinidog. Byddai'r stondin yn y man arferol, yn Neuadd Morgannwg, a cheid llawer o weithgareddau, gan gynnwys cystadleuaeth garcas ac arddangosiadau coginio.

7. **<u>I dderbyn cyflwyniad am Ymgyrch Cig Eidion Cymru PGI 2015 ar gyfer Defnyddwyr</u>**

Cyflwynwyd yr uchod gan y Rheolwraig Datblygu'r Farchnad.

8. **<u>I dderbyn diweddariad 6-misol am Dargedau Cynllun Busnes HCC ar gyfer 2015 / 2016 (HCC 657)</u>**

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen a chafodd ei gyflwyno gan y Rheolwraig Strategaeth a Pholisi Corfforaethol.

Roedd y ddogfen yn amlinellu perfformiad HCC yn ystod y chwe mis cyntaf, mewn cymhariaeth â'r Cynllun Busnes 2015 / 2016.

Nodwyd bod yr holl weithgaredd yn digwydd ac nad oedd unrhyw bryderon i'w crybwyll.

9. **<u>I gytuno ar gyfraddau Ardoll Cig Coch Cymru a'r costau adennill ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf, sef 2016 / 2017 (HCC 658)</u>**

Cymerwyd bod yr uchod wedi'i ddarllen ac wedi'i gyflwyno gan y Prif Weithredwr.

Cytunodd y Bwrdd er bod pum mlynedd oddi ar y cynnydd blaenorol, ar y cyfan a gyda golwg ar yr heriau economaidd sy'n wynebu'r sector, ynghyd â'r trafodaethau Mamwladoli Ardoll a chyfleoedd am gymorth ariannol o ffynonellau eraill, y dylid argymell na ddylid newid y cyfraddau Ardoll ar gyfer 2016 / 2017.

Felly, byddai'r cyfraddau Ardoll a chostau adennill a ganlyn ar gyfer 2016 / 2017 yn cael eu cyflwyno i'r Dirprwy Weinidog i'w hystyried.

Cyfraddau Ardoll Cig Coch Cymru ar gyfer 2016/2017			
(y pen)	**Cyfanswm, y Casgliad Ardoll**	**Cyfanswm wedi'i Dalu gan y Cynhyrchwr**	**Cyfanswm wedi'i dalu gan y Lladd-dy/Allforiwr**
Defaid	£ 0.83	£ 0.63	£ 0.20
Gwartheg	£ 5.67	£ 4.34	£ 1.33
Lloi (hyd at 68kg)	£ 0.17	£ 0.085	£ 0.085
Moch	£ 1.30	£ 1.05	£ 0.25

Costau Adennill Ardoll ar gyfer 2016/2017	
Rhywogaeth	**Ardoll wedi'i Hadennill (y pen)**
Defaid	£0.010
Gwartheg	£0.030
Moch	£0.013

10. **<u>Y Pwyllgor Cynghori Y&D</u>**

<u>I dderbyn y cofnodion o gyfarfod y Pwyllgor Cynghori Y&D a gynhaliwyd ddydd Mercher 3 Mehefin 2015 (HCC 659)</u>

Cymerwyd bod y cofnodion o gyfarfod y Pwyllgor Cynghori Y&D a gynhaliwyd ddydd Mercher 3 Mehefin 2015 wedi'u darllen, a chawsant eu derbyn gan y Bwrdd.

11. **<u>I dderbyn diweddariad llafar am Ddosbarthu Ardoll Cig Coch Prydain</u>**

Cynhaliwyd cyfarfod o'r Grŵp Ardoll Cig Coch ar 22 Medi 2015.

Roedd angen rhagor o waith ar ddefnyddio cronfeydd data defaid Prydain (edrych ar sut gall data symud roi gwybodaeth ynghylch lle mae defaid yn byw.) Sefydlwyd Is-grŵp Technegol Byrhoedlog o gynrychiolwyr o'r Byrddau Ardoll a Swyddogion y Llywodraeth er mwyn dwyn hyn yn ei flaen.

Ar yr un pryd, roedd dogfen wybodaeth i'r Gweinidogion yn cael ei llunio.

Trefnwyd y byddai cyfarfod nesaf y Grŵp Ardoll Cig Coch llawn yn cael ei gynnal ar 23 Tachwedd 2015.

12. **<u>EIDCymru</u>**

<u>I dderbyn diweddariad llafar ar EIDCymru – y gronfa ddata ar gyfer symud defaid</u>

Rhoddwyd y diweddaraf i'r Bwrdd gan y Rheolwraig Strategaeth a Pholisi Corfforaethol.-

Roedd data yn cael ei dderbyn eisoes gan nifer o farchnadoedd da byw ac anfonwyd gwybodaeth brawf gan y lladd-dai mwyaf. Roedd tîm technegol EIDCymru yn gweithio'n agos â phob un o'r marchnadoedd a lladd-dai lleiaf, ynghyd a phob un o'r canolfannau casglu yng Nghymru, er mwyn eu cynorthwyo â'r system newydd.

Roedd cyfnod rhagbrofol ar gyfer y system, sydd ar y we, ar waith a byddai llawer o ffermwyr sy'n aelodau o'r Grŵp hefyd yn rhan o'r broses hon.

Trefnwyd cyfres o gyfarfodydd i ffermwyr a'r diwydiant o fis Ionawr 2016 ymlaen fel bod y ffermwyr sy'n dymuno defnyddio EIDCymru i adrodd neu gadarnhau eu symudiadau defaid yn gallu gwneud hynny.

Byddai'n orfodol ar farchnadoedd da byw, lladd-dai a chanolfannau casglu i adrodd symudiadau defaid yn electronig o 18 Ionawr 2016.

Cafodd cynllun cyfathrebu ei baratoi a byddai EIDCymru yn bresennol yn y Ffair Aeaf.

O ran staffio, cwblhawyd y recriwtio ar gyfer y Cynorthwywyr Desg Gymorth a byddai'r staff a benodwyd yn dechrau ar eu gwaith yn ystod Rhagfyr 2015.

Cytunwyd y dylid trefnu bod aelodau'r Bwrdd yn ymweld â swyddfeydd EIDCymru yn dilyn cyfarfod Ionawr 2016.

13. Unrhyw fater arall

Bwrdd Masnach Organig – Cais am arian

Dywedodd y Pennaeth Gweithrediadau wrth y Bwrdd fod cais wedi'i dderbyn gan y Bwrdd Masnach Organig am gyfraniad ardoll gan HCC tuag at gais bwyd a diod organig generig a fyddai'n defnyddio cyllid hyrwyddol gan yr UE.

Cytunwyd y dylai'r Swyddogion Gweithredol ystyried y cais ymhellach a diweddaru'r Bwrdd yn y cyfarfod nesaf.

Grŵp Myfyrio'r UE ar Gig Defaid

Dywedodd y Prif Weithredwr wrth y Bwrdd fod Comisiwn yr UE, oherwydd yr heriau sylweddol a wynebwyd gan y sector defaid yn ddiweddar, ac ar gais y Comisiynydd Hogan, wedi ffurfio "Grŵp Myfyrio'r UE ar Gig Defaid".

Gwahoddwyd y Prif Weithredwr i gynrychioli Llywodraeth Cymru a'r diwydiant ar y Grŵp.

Roedd cyfarfod cyntaf y Grŵp i fod i gael ei gynnal ar 12 Tachwedd 2015, ac felly roedd y Prif Weithredwr am ymddiheuro na fyddai yng Nghynhadledd flynyddol HCC.

Rhoddid diweddariad o'r uchod yng nghyfarfod nesaf y Bwrdd.

Aml-symudiadau Gwartheg / cosbau i gynhyrchwyr cig eidion

Cytunwyd y dylid darparu papur ar gyfer y cyfarfod nesaf â gwybodaeth am nifer yr anifeiliaid cig eidion nad ydynt yn bodloni rhagofynion rhai mân-werthwyr ynghylch aml-symudiadau ar basportau Gwasanaeth Symud Gwartheg Prydain.

14. **Dyddiad y cyfarfod nesaf**

Dydd Gwener 15 Ionawr 2016.

Llofnodwyd…………………………….
Cadeirydd HCC